

Љетопис: Независност Грчке

На данашњи дан, 3. фебруара 1830. године ослободилачки рат Грка против Турака окончан је на мировној конференцији у Лондону проглашењем Грчке независном краљевином. Успјеси устаника и притисак Русије, Француске и Велике Британије нагнали су Отоманско царство, које је освојило Грчку после пада Цариграда 1453. године, да јој миром у Једрену 1829. године призна независност, али је сјевер Грчке ослобођен тек одлуком Берлинског конгреса, после турског пораза у рату с Русијом 1877. и 1878. године.

Грчка је колијевка европске цивилизације па се намеће питање гдје и када је све почело? На данашњем Криту око 3000 година прије нове ере развила се напредна цивилизација. Ова цивилизација градила је велике палате, имала развијену културу, писмо и трговину у рангу са древним цивилизацијама Блиског Истока и централне Азије. И тако је треба посматрати, не као нешто ново и напредно карактеристично за Европу већ као најзападнију тачку

напредних цивилизација истока тог доба. Митски краљ Миној везује се за ову цивилизацију па се по њему и зове Минојска цивилизација. И данас се на Криту види богатство ове цивилизације. Град Кносос, Фестос као и остаци других градова на Криту свједоче о богатству и напредности Минојске цивилизације. Као и све цивилизације и ова је доживјела свој крај а њу је наслиједила Микенска која је имала средиште у граду Микени на Пелопонезу. Минојски градови и палате пали су под утицај ове ратничке културе која је преузела све што је било добро од Минојаца. У том периоду веза између Микене и Крита била је јака па тако постоји теорија да су господари Микенских палата били, у ствари, критски принчеви. Крај бронзаног доба довео је до краја и Микенску цивилизацију и њено политичко устројство. Тада креће такозвано „мрачно доба“ Грчке. Из тог периода становништво излази жељно развоја и освајања нових територија што је довело до колонизација егејских и јонских острва, црноморске, италијанске као и турске обале. Настао је велики број независних градова држава, полиса. Водећи и често сукобљени полиси су Атина и Спарта. Свака од њих, Атина као демократија и Спарта као војна држава, у одређеном тренутку имала је примат на другом. Оно што их је повезивало је заједнички непријатељ, моћно Персијско царство. Грчки полиси су у више наврата одбили нападе моћне персијске армије. На крају, Грчки полиси били су освојени од крајње неочекиваног ривала. Македонска племена на челу са Филипом су освојила и ујединила грчке полисе у другој половини IV вијека прије нове ере. После Филипа на власт долази један од највећих свјетских војсковођа Александар Македонски. Александар је владао од 336. до 323. године прије нове ере и за свог живота освојио је Блиски Исток, Египат и Персију. Ишао је на крај тада познатог свијета до Индије и проширио културу коју данас зовемо Хеленизам. У следећим вјековима грчка историја уклапа се са историјом својих сусједа. Рим је придодао Грчку као своју провинцију 146. године прије нове ере. У подјели римског царства Грчка је припала Византији али су њени дјелови често били под влашћу Млетака (Крф, Кефалонија, Крит...) и Арапа (Крит). Године 1460. Турци Османлије заузимају већи дио Грчке. Грчка црква је током турске окупације играла важну улогу у очувању националног идентитета а 1821. године је покренут рат за ослобађање од турске власти. Рат је завршен 1829. године и Грчка је стекла независност. Током наредних 100 година Грчка је водила мноштво мањих ратова у којима је придобијала своје некадашње територије. Последњи рат тог типа је рат са Турском од 1920. до 1922. године. Последица тог рата била је велика размјена становништва између Турске у Грчке. У потпуној окупацији од стране Њемачке и партизанском начину борбе протекао је Други свјетски рат. По завршетку Другог свјетског

рата Грчка улази у период унутрашње кризе. Монархија или република било је главно питање у другој половини XX вијека. Идеја за републиком је преовладала. Године 1973. проглашена је република а 1981. године Грчка је постала чланица Европске уније.

mitropolija.com